

Na sluiting van 11 weken

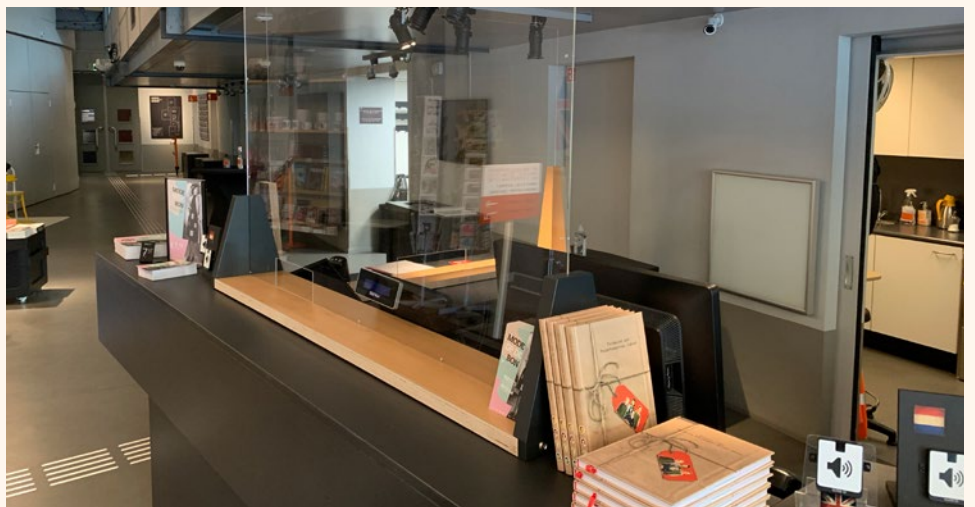
MUSEUM WEER OPEN

“Het is heel fijn dat we weer bezoekers kunnen ontvangen” vertelt directeur Liesbeth van der Horst, al is het met beperkende coronamaatregelen. “Bezoekers kopen nu e-tickets met een vaste starttijd, zodat er nooit meer dan zeventig mensen tegelijk in het museum zijn.

“Ook de Vrienden moeten hun bezoek via de website reserveren. Voor Verzetsmuseum Junior zijn er nu aparte toegangskarten; daar kunnen hooguit vier gezinnen tegelijk binnen. Verder hebben we allerlei hygiëne-maatregelen en instructies voor de looproutes. Er zijn extra medewerkers nodig om alles in goede banen te leiden, terwijl onze balievrijwilligers veelal kwetsbare ouderen zijn die nu niet kunnen werken. In hun plaats zetten we kantoorpersoneel in, en medewerkers van KLM, die zich onder de noemer ‘Blauw Helpt’ aanbieden voor vrijwilligerswerk. Dat is een uitkomst.”

Is het museum de sluitingsperiode goed doorgekomen?

“Laat ik voorop stellen dat de problemen door de heropening zeker niet voorbij zijn. Het museum is voor een heel groot deel afhankelijk van entree-inkomsten, en veel van onze bezoekers kwamen uit het buitenland en van buiten de stad. Er zullen wel extra Amsterdamse bezoekers komen, want die mogen ook niet reizen, maar hoeveel dat er worden is afwachten. Door de beperkingen, opschorting van alle evenementen en vooral door de terugval van toerisme, zullen de bezoekersinkomsten de komende jaren drastisch afnemen. De steunmaatregelen van de overheid bieden

maar beperkte compensatie. Het heeft allemaal consequenties voor de omvang van de organisatie en misschien ook onze uitbreidingsplannen. Maar hoe het precies gaat uitpakken is nog niet te voorspellen. De situatie verandert bijna met de dag.”

Hebben jullie tijdens de sluiting door kunnen werken?

“Jazeker, we werken van huis uit bijvoorbeeld aan de tentoonstelling over de Februaristaking die opent in 2021 en vooral ook aan vernieuwing van de vaste opstelling. We overleggen per Skype of Zoom. Natuurlijk waren er beperkingen: veel collega's

hebben jonge kinderen thuis, archiefonderzoek is niet mogelijk, het contact met nabestaanden is beperkt, maar het gaat toch redelijk. Verder is bijvoorbeeld het Jaarverslag geproduceerd, hebben we alternatieve online-5 mei-activiteiten bedacht en ontwikkeld, en heeft onze technische dienst in het lege museum allerlei opknapwerk kunnen doen, en de voorzieningen voor de heropening voorbereid. Met elkaar maken we er het beste van.”

Meer over de vernieuwing van de vaste opstelling en de actie ‘Wat draag jij op 5 mei’ op pagina 2.

EXTRA STEUN NODIG

Door de coronacrisis mist het Verzetsmuseum veel inkomsten uit entreegelden. Het museum vraagt alle bezoekers, websitebezoekers en Vrienden om een extra donatie. Dat kan op verschillende manieren. Kijk voor meer info op www.verzetsmuseum.org/steunons.

Scan de QR-code

EEN NIEUWE VASTE OPSTELLING

April 2022 zal het museum een nieuwe vaste opstelling openen. Conservator Karlien Metz vertelt hoe het vernieuwde museum er uit gaat zien: “We volgen de ontwikkeling van het verzet tegen de achtergrond van de internationale oorlogvoering, en vertellen vooral persoonlijke verhalen.

Op een bankje kunnen bezoekers rustig zitten en luisteren naar audiofragmenten met verhalen over de Engelandvaarders. Concept: Ilona Laurijsse en Maaïke Anne Stevens

“Er komen zes periodes aan bod, die we inleiden door grote audiovisuele presentaties over gebeurtenissen die een wending gaven aan de verzetshouding, zoals de Duitse nederlaag bij Stalingrad en de Aprilmeistakingen begin '43 en de geallieerde invasie in Normandië en Dolle Dinsdag zomer '44. De bezoekers worden omringd door het verhaal en krijgen zo een goed beeld van de historische situatie. Daarna volgen verhalen uit die periode. Er zijn geen themateksten meer. Alleen in een nawoord bij de verhalen geven we korte thematische informatie, vooral cijfers. Na het verhaal over een Engelandvaarder bijvoorbeeld, vertellen we hoeveel Engelandvaarders er in totaal zijn geweest. De nadruk ligt op verzet, maar we brengen ook het perspectief van

de bezetters en bevrijders in de verhalen en we besteden aandacht aan de vele burgerslachtoffers en evacués. Het is de bedoeling dat de bezoeker zich in elk verhaal kan verplaatsen, ook in dat van NSB'ers. Dat geeft inzicht in hoe mensen tot keuzes komen, ook verkeerde keuzes. Natuurlijk kunnen we de bezoekers niet overladen met verhalen. De selectie is een grote uitdaging.”

Het museum won de RAAK-prijs om toegankelijk te worden voor blinden en slechtzienden. Hoe gaat het daarmee?

“Wel goed. We hadden dit voorjaar al een route voor visueel beperkte kinderen door Verzetsmuseum Junior willen openen als experiment. Inhoudelijk is alles klaar, maar door de corona kwam de productie stil te

liggen. Over het voorlopige draaiboek en schetsontwerp van de vaste opstelling was een bijeenkomst met blinde en slechtziende adviseurs gepland. Die kon door corona niet doorgaan, maar we hebben ze wel telefonisch en per e-mail allerlei kwesties voorgelegd.

Heeft de coronacrisis veel vertraging gegeven?

“Nou zeker wel wat, maar we hebben van huis uit gestaag doorgewerkt. Een opening in april 2022 blijft haalbaar. Het was heel fijn dat de financiering voor de coronacrisis al rond was, en dat 27 fondsen en ook veel Vrienden het project hebben gesteund.”

5 MEI ACTIE VERZETSMUSEUM GROOT SUCCES

75 jaar vrijheid konden we dit jaar vanwege corona niet gezamenlijk vieren op 5 mei. Om deze feestelijke dag niet zomaar voorbij te laten gaan, startten wij de actie #watdraagjij5mei op de sociale media. Geïnspireerd op het Nationale Feestrok-initiatief uit 1945 van verzetsvrouw Mies Boissevain, riepen wij mensen op online hun eigen kleding te delen en te vertellen waarom de outfit vrijheid symboliseert.

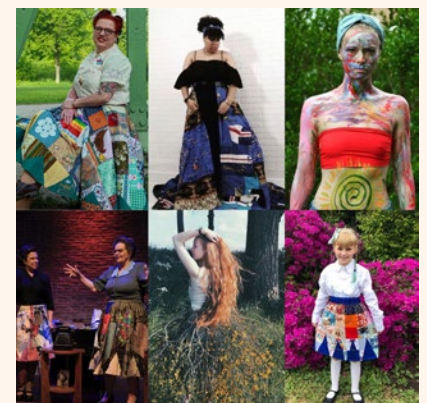
Ook vroegen wij om de foto's, video's en verhalen over de outfit te registreren op onze website. De inzenders ontvingen dan een uniek stempel en collectienummer. De outfits worden daarmee onderdeel van onze digitale collectie.

Tv-presentatrice Lisa Wade riep via haar social media op om in de voetsporen van Mies te treden: “Het lijkt mij zo mooi als ook wij iets aantrekken wat ons verbindt.” Ze bedacht

samen met schrijfster Daan Rot De Launay een vrijheidsstrik die iedereen kan maken. Stylecoach Chiara Spruit gaf tips om op creatieve wijze oude kledingstukken opnieuw te gebruiken. Mbo-studenten van ROC modeopleidingen toonden hun eigentijdse ontwerpen.

De oproep maakte veel los. Zelfs uit het buitenland kwamen foto's en films van zeer uiteenlopende outfits binnen met ontroerende verhalen, beschrijvingen over symboliek, duurzaamheid, generatie-op-generatie-verbinding en vrijheidsbeleving. Karen stuurde haar Bevrijdingsoutfit in: “Het deed me veel [...] het gaf me troost om er zo mee bezig te zijn. Dankjewel daarvoor...”

Alle inzendingen zijn te bekijken via www.verzetsmuseum.org/watdraagjij5mei.

Nieuw in onze collectie

EEN STUK RAILS ALS TROFEE

Groot is het niet, maar als je het optilt blijkt het verweerde stuk staal zwaarder dan je denkt. Het massieve stuk rails komt uit de nalatenschap van Cor van Etten, een verzetsman uit Amsterdam. Van Etten, een voormalig marinier, maakt onder de schuilnaam 'matroos in het kroos' deel uit van een groep die sabotageacties pleegt en in november 1944 de spoorlijn Amsterdam-Haarlem in het vizier neemt. Het is in de tijd van de spoorwegstaking, als er uitsluitend nog treinen met Duitse troepen

en materiaal rijden. Enkele zwart-wit foto's laten het resultaat van het werk van Van Ettens groep zien: ter hoogte van Sloterdijk ligt een ontspoorde stoomlocomotief als een omgevallen speelgoedtreintje op zijn kant, de wagons zijn in de val meegesleurd. De geslaagde sabotageactie blijft niet onbeantwoord. Op 15 december fusillieren de Duitsers in de buurt van Sloterdijk ter vergelding drie eerder opgepakte verzetsmensen. Van Etten duikt onder in de Achterhoek en blijft daar tot de bevrijding.

Na de oorlog zou hij het Verzetshedenkingskruis ontvangen. Het gedemonteerde en als trofee meegenomen stuk rails belandt in de schuur van zijn broer. Daar dient het jarenlang als aambeeld, weet Van Ettens nichtje Debby. Samen met de foto's vormt het stuk rails een prachtige aanvulling op de vele voorwerpen in de collectie van het Verzetmuseum die aan sabotagegedaden tegen de bezetter herinneren.

NIEUWE RAAD VAN TOEZICHT EN VOORZITTER

In april 2020 is het Verzetmuseum overgestapt van een bestuur op een Raad van Toezicht. Drie bestuursleden zijn meegegaan naar de Raad van Toezicht: Emma de Boer, Godfried Lambriex en Alex van Stipriaan. Als nieuwe leden zijn toegetreden: Dave del Canho, Leontine van der Goes, Bahia Tahzib en Jozias van Aartsen. De laatste neemt het voorzitterschap over van Jacob Kohnstamm. Het afscheid van de vertrekkende bestuursleden moet vanwege de corona helaas worden uitgesteld, en de Raad van Toezicht kwam voor het eerst bijeen tijdens een video-vergadering.

EBERHARTJE

Op 16 februari kreeg Verzetmuseum-directeur Liesbeth van der Horst in het Amsterdam International Theater (voorheen Stadsschouwburg) een Eberhartje uitgereikt. De jaarlijkse onderscheiding, genoemd naar burgemeester en voormalig bestuursvoorzitter van het Verzetmuseum Eberhard van der Laan, kreeg zij voor haar inzet de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog toegankelijk te maken voor de jeugd.

PORTRET VAN EEN NIEUWE VRIEND

In de nieuwsbrief stellen we graag een van onze Vrienden voor. Dit keer Max Tau. Hij werd, samen met zijn vriendin Brittney, Vriend van het museum tijdens de coronacrisis.

Sinds wanneer bent u Vriend van het museum?

“Sinds april 2020.”

Waarom bent u Vriend van het museum?

“Ik kom oorspronkelijk uit de Verenigde Staten. Mijn moeder is Amerikaans en mijn vader is een geboren en getogen Amsterdammer. Mijn oma en opa waren tieners tijdens de bezettingsperiode. Zij hebben mij en mijn zusje veel over die tijd verteld. Verhalen van pijn, vrees, onbegrip, kracht, emoties en onzekerheid. Dit blijft mij altijd bij. Ook hoe belangrijk het is om zoiets nooit weer te laten gebeuren.

“Wij wonen sinds vorig jaar in Zaandam. Dagelijks komen wij langs monumenten

voor verzetsmensen die hun levens hebben gegeven in de strijd tegen onrecht. Ik wil graag dat ons zoontje Thomas van bijna twee jaar en zijn leeftijdsgenoten net zo veel respect voor de verzetsmensen krijgen als voorgaande generaties.

“Ik kwam het museum online tegen, in het jaar dat we 75 jaar bevrijding vieren. Wij zijn nog nooit op bezoek geweest, maar wij vinden het belangrijk een kleine bijdrage te geven aan jullie bestaan. Deze verhalen en lessen mogen nooit vergeten worden.”

Waar komt uw belangstelling voor de bezettingsperiode vandaan?

“Wij leven in onzekere tijden, niet alleen vanwege de coronacrisis. Als mens hebben

wij veel positieve stappen gemaakt sinds die donkere tijden. Voor iemand als ik, geboren in 1987, blijven de verhalen van voor, tijdens en na de bezettingsperiode moeilijk te bevatten. Hoe een giftige ideologie zich kan verspreiden en volkeren kan onderdrukken. Dit mogen wij niet vergeten.”

Wanneer bezoekt u voor het laatst het museum?

“Wij zijn nog nooit geweest. We kijken uit naar ons eerste bezoek. We zijn Vriend geworden via de website van het museum.”

Welke expositie is u het meest bijgebleven?

“Dat ontdekken we in juni!”

**WORD
VRIEND!**

Voor €30 per jaar ben je Vriend(in) van het Verzetsmuseum. Het hele jaar heb je gratis toegang tot het museum. Daarnaast ben je te gast op onze officiële openingen en krijg je korting op lezingen en andere activiteiten. Elk jaar is er een Vriendendag met een speciaal programma.

Vriend worden? Stuur deze bon ingevuld naar Stichting Vrienden van het Verzetsmuseum, Antwoordnummer 9254, 1000 WZ in Amsterdam. Een postzegel is niet nodig.

Door ondertekening van deze bon geef je toestemming aan Stichting Vrienden van het Verzetsmuseum Amsterdam, gevestigd te Amsterdam, met adres: Plantage Kerklaan 61, 1018 CX Amsterdam, Incassant-id: NL21ZZZ412039530000, om doorlopend incasso-opdrachten te sturen naar je bank om een bedrag voor de jaarlijkse vriendenbijdrage te kunnen incasseren, en je bank doorlopend een bedrag van je rekening af te laten schrijven overeenkomstig de opdracht van Stichting Vrienden van het Verzetsmuseum Amsterdam. Ook geef je toestemming om via het opgegeven e-mailadres op de hoogte te worden gehouden van onze activiteiten.

Ik steun de Vrienden jaarlijks met:

- € 30 (1 vriendenpas)
 € 40 (2 vriendenpassen)
 ander bedrag, namelijk € _____

Naam _____

Straat en huisnummer _____

Postcode en woonplaats _____

Land _____

Telefoonnummer _____

E-mailadres _____

IBAN _____

Plaats en datum _____

Handtekening _____

**Vul de bon in en
stuur deze op.**

**Of scan de
QR-code met
een telefoon.**

